

László Zoltánné

Az árulőkészítés és árukihelyezés
fortélyai a konfekció-, kötött és
divatáruknál

A követelménymodul megnevezése:
Ruházati termékek forgalmazása

A követelménymodul száma: 0008-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-009-30

MUNKKANYAG

AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS ÁRUKIHELYEZÉS FORTÉLYAI A KONFEKCIÓ-, A KÖTÖTT-, ÉS DIVATÁRUKNÁL

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Szívesen vásárolna olyan üzletben ahol az eladásra szánt termékek gyűrtten, lógó gombbal, nem működő húzózárral, a vállfákról lelógva, leesve várnák, hogy megvásárolja őket? Mit gondolna Ön egy ilyen üzletről?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Az áruk előkészítése, avagy értékesítésre való alkalmassá tétel

Az áruforgalom lebonyolítása modulban már megtanulták, hogy az áruk eladásra történő előkészítésének műveletei a következők:

- az áruk kicsomagolása, előrecsomagolása,
- az árun vagy a csomagoláson a vevők tájékoztatását szolgáló információk meglétének ellenőrzése, szükség szerinti feltüntetése,
- áruk feltüntetése
- áruvédelmi címkék elhelyezése a terméken.

Ezek a feladatok valamennyi árura vonatkozó fő műveleteket jelentik. A szakárucsoportoknak azonban vannak speciális, adott árura jellemző eladásra történő előkészítési feladatai, sőt árucsoporton belül is lehetnek más-más feladatok cikkcsoportok szerint.

A ruházati árucsoporton belül a konfekció, kötöttáru, és divatáru termékek értékesítésre történő előkészítésének műveletei a következők:

- az áruk szükség szerinti kicsomagolása, kisebb javítások elvégzése, vasalása, hajtogatása, vállfázása,
- a termékeken lévő bevarrt-, és függő árucímke meglétének, valamint annak tartalmának ellenőrzése,
- a fogyasztói ár feltüntetése,
- az árucímkék elhelyezése a termékeken,
- áruvédelmi címkék elhelyezése a termékeken,
- áruk kihelyezése az árucsoportra jellemző árutároló eszközökre.

2. Az áruk szükségszerű kicsomagolása, kisebb javítások elvégzése, vasalása, hajtogatása, vállfázása

A ruházati termékek az üzletbe csomagoltan érkeznek. Az egyedi- (fogyasztói), gyűjtő-, és szállítói csomagolás legfontosabb feladata az áru védelme a szállítás során. Ezért a termékeket *műanyag, vagy celofán tasakba, illetve papírdobozba csomagoltan kapjuk.*

- a kosztümöket, öltönyöket, kabátokat vállfázva szállítják, műanyag tasakban egyedileg csomagolva (gördülő sztenderre akasztva, vagy egymásra halmozva)
- a nadrágokat, blúzokat, szoknyákat, pulóvereket, sálakat, sapkákat stb. hajtogatva, műanyag tasakban kapjuk, melyet gyakran papírdoboz gyűjtőcsomagolásban is elhelyeznek,
- a kalapokat selyempapírral bélelik ki, és egymásba helyezve kartondobozban kapjuk,
- a bőrdíszmű-, és bőrdöngös árukat (főként a valódi bőrből készültet) kívülről selyempapírral burkolnak, és szintén papírdobozban szállítanak az üzletbe.

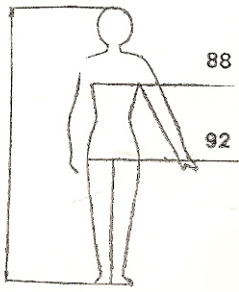
Az áruátvételt követően a termékeket a raktárban, vagy az eladótérben helyezzük el. A raktári tárolásnál a termékeket a kapott csomagolásban tovább tárolhatjuk.

Az eladótérben történő elhelyezés előtt azonban, a termékeket alkalmassá kell tenni az értékesítésre.

3. Kicsomagolás, kisebb javítások elvégzése, vasalás

A szállítói-, és gyűjtőcsomagolásból ki kell venni a termékeket. A termékeket szemrevételezzük, ellenőrizzük, hogy a gombok, csatok, patentok, esetleges kiegészítők megvannak-e. Ha valamilyen hiányosságot tapasztalunk, akkor pl.: a hiányzó gombot fel kell varrni! (pótgomb a terméken), a patentot, meg kell csináltatni! A gombbal ellátott termékeknél meg kell vizsgálni, hogy a gomblyukak ki vannak-e vágva, illetve megfelelő méretűek-e. Ha nem megfelelő, akkor ezt is ki kell javítani. A kiegészítőkkal (pl.: öv, nyaklánc, sál stb.) ellátott termékek esetén, az üzlet döntése szerint kell eljárni. Forgalmazhatják a termékeket tartozékkal együtt, a termékre erősítve, vagy a terméktől elkülönítve. (pl.: a pénztárnál adják át a vásárlónak a termékhez járó tartozékot). A helyi sajátosságot figyelembe véve kell a kiegészítőket a ruházatra erősíteni, vagy éppen eltávolítani.

A kiegészítő, tartozék minden esetben a termékhez jár! Eltenni, külön forgalomba hozni tilos!

MODELLSZÁM: K/3205 Női blézer		
TERMÉKSZÁM: 77-12-41-1 IV 77 25		I. osztály
Göbösödéésre hajlamos Vállfa Tasak zsebkendővel		
ÁR: 13400	170	
Anyagnév: Leone		
Gyapjú:	Szintetikus	Növényi 100% pamut

1. Tartozékkal, kiegészítővel együtt árult termék tájékoztató címkéje

Ruházati termékek esetén a szállítás-, és raktári tárolás során előfordul, hogy a termékek összegyűrődnek. Ezeket a termékeket, így nem szabad az eladótérbe kihelyezni, ki kell őket vasalni! A termékekbe bevarrt címke tájékoztat bennünket a vasalásra vonatkozó előírásokról. (A használati-, kezelési útmutatóról bővebben a 0008-06SzT029 tananyagelemben olvashat)

4. Hajtogatás, vállfázás

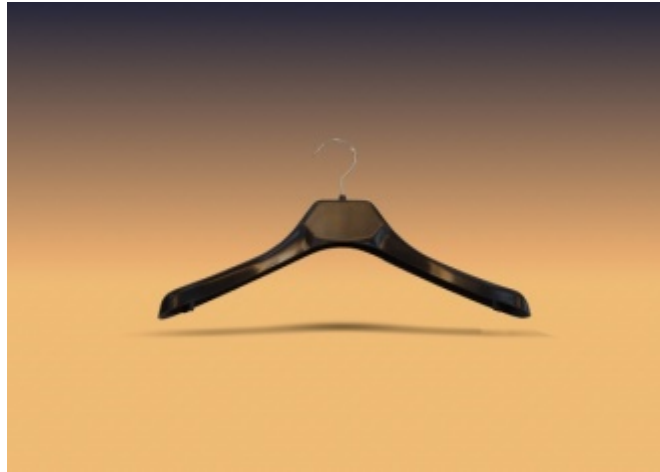
Az alkalmazott értékesítési mód befolyásolja az eladótérbe kihelyezendő áru mennyiségét, valamint az árubemutatásra, tárolásra szolgáló berendezéseket. Ezek pedig egyértelműen meghatározzák az árukihelyezés módjait.¹

Hagyományos értékesítési mód esetén a ruházati termékeket is jellemzően falállványokon, polcokon helyezik el. A hagyományos értékesítési mód alkalmazása esetén a ruházati termékeket hajtogatva kell a polcokra elhelyezni. Vasalás után a polcokon elhelyezendő termékeket hajtogassuk össze! Az egymás tetejére kerülő áruknál figyeljünk arra, hogy az „oszlopok” azonos szélességűek legyenek, és hajtogatott állapotban is tetszetős képet mutassanak!

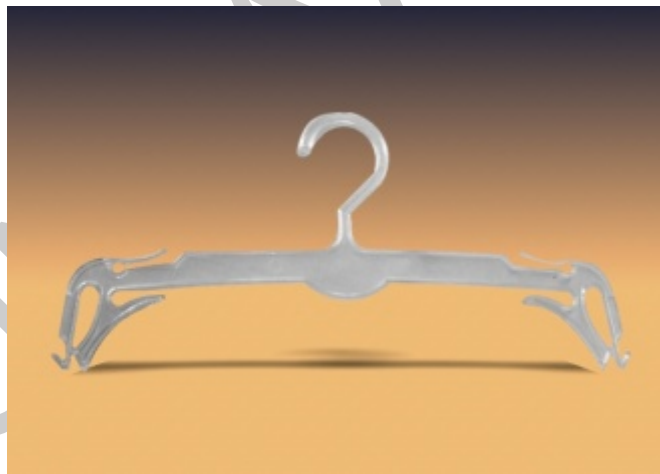
¹ Horváthné Herbárh Mária-Stágel Imréné: Kereskedelmi Szakmai ismeretek KIT kft. Bp. 2005 183. oldal

Önkiszolgáló-, és önkiválasztó értékesítési mód esetén a termékeket jellemzően sztenderekben, speciális árutároló állványokon hozzák forgalomba. Ennek megfelelően a termékek nagyrészt vállfázva kerülnek elhelyezésre az eladóteremben. A termékek vállfázásánál figyelni kell, hogy *minden terméket a neki megfelelő vállfára helyezzünk el!* – Ezzel megakadályozzuk, hogy termékeink összegyűrődjenek, megnyúljanak, esetleg sérüljenek, valamint, hogy lecsússzanak a vállfáról.

Különböző vállfa típusok²:

2. Blézer vállfa

3. Fehérnemű vállfa

² www.uzletberendezes.eu/termékek/vállfák

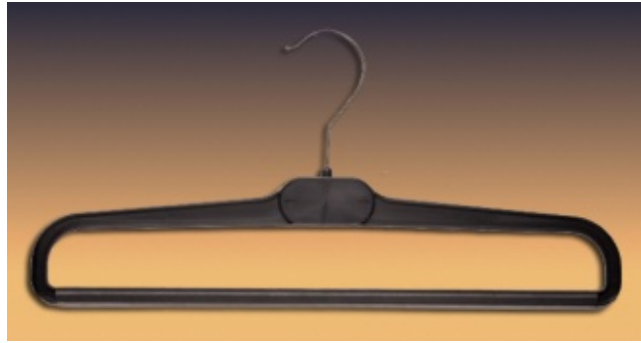
4. Fürdőruha vállfa

5. Öltöny vállfa

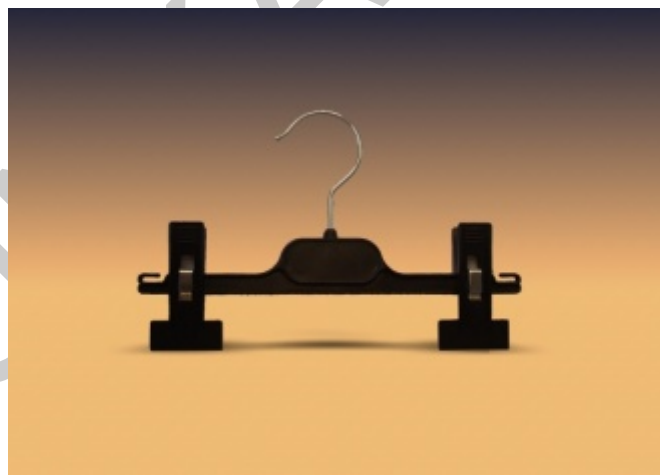
6. kosztüm vállfa

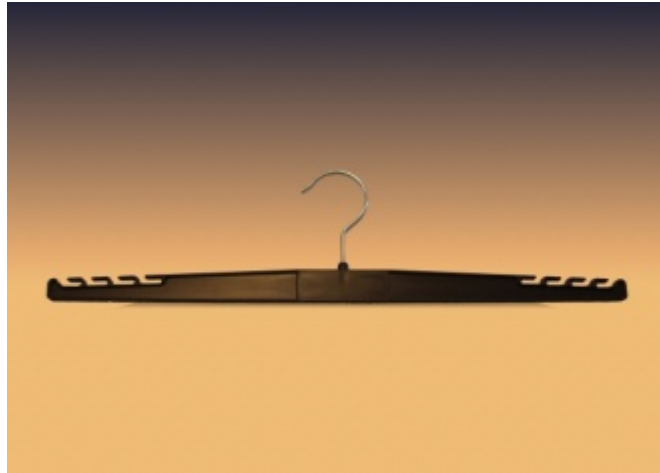
7. Nadrág vállfa

8. Csiptetős nadrág vállfa

9. Csipeszes ing vállfa

10. Szoknya vállfa

11. Lányka vállfa

12. Nyakkendő vállfa

Mire ügyeljünk vállfázáskor?

- Öltöny-, és nadrágkosztüm: Nyúljunk át a vállfán és a nadrág szárának alját fogjuk meg, majd így húzzuk át a vállfán! Szemből nézve a vállfát, minden esetben a *nadrág szárrésze legyen látható* a zakó, blézer alatt, így esztétikusabb.

- Zakó, blézer, kabát: A termékeket vállfán *gombolva tárolni tilos!* A begombolt termékek elcsúszhatnak a vállfán, és ezzel maradandó ráncok keletkezhetnek a terméken.
- Normál nadrág vállfa: Szükség lehet kiegészítő csiptetőre, ami megakadályozza a nadrág lecsúszását a vállfáról. *A csiptetőt a nadrág oldalvarrásánál helyezzük el.*
- Csiptetős nadrág vállfa: A vállfa kampóját döntjük hátra, a nadrág szárrészét illesszük a két vállfalap közé úgy, hogy a nadrág szárrésze *felül ne látszódjon ki, és a szár sima*, feszes maradjon, majd rögzítsük a vállfán!
- Szoknya: A szoknyák oldalrészébe bevarrt szoknyatartót akasszuk bele a vállfába. Vigyázzunk, hogy ne feszítsük túl a terméket, de túl közel se kerüljenek egymáshoz az akasztók! Feszítésnél elszakadhat az akasztó, ha túl közel van, akkor pedig nem esztétikus. *A vállfát a szoknyák derékrészébe beledugni tilos!* (még kötött-hurkolt, bújtatott gumival ellátott szoknyák esetén is) A szoknya fazonja megnyúlhat, szála kihúzódhat, vagy akár ki is lyukaszthatja.
- Kötöttáru: Nagyon fontos, hogy mindig a *megfelelő méretű* vállfát használjuk. (női, férfi, gyermek vállfák) Figyeljünk arra is, hogy kötöttáru esetén csak *legömbölyített szélű* vállfát használjunk. A nem megfelelő méretű-, és szélű vállfa használata, megnyújthatja, kihúzhatja a szálát termékeinknek. Ha túl kicsi vállfát használunk, lecsúszhat róla termék. A vállfázás technikája: a pulóver nyakánál nyúlunk bele, fentről lefelé, a vállfát a pulóver aljánál fogjuk meg, és behúzzuk a vállfát.

Vállfázás utáni teendők:

A vállfázást követően szükség lehet egyéb vállfatartozékok elhelyezésére, melyek a terméket rögzítik, illetve a vásárlókat segítik a tájékozódásban.

Vállfatartozékok lehetnek:

- méretjelölő
- csipesz,
- márkajelzés

Ezeket a tartozékokat közvetlenül a vállfára helyezzük el, a rajta lévő árunak megfelelően.

13. Vállfatartozékok³

³ www.uzletberendezes.eu/termékek/vállfák

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Az alábbi feladatok hozzásegítik Önt, hogy az információtartalomban összefoglalt ismereteket konkrét helyzetben alkalmazni tudja. Egyúttal segíti Önt abban, hogy ellenőrizze, megértette-e a tanultak gyakorlati szerepét.

Önálló, egyéni munka.

Mindenki saját üzletében, vagy egy kiválasztott ruházati üzletben végezze el az alábbi megfigyeléseket.

1. Az alábbi táblázat alapján gyűjtse össze, hogy az Önök üzletében, hogyan érkeznek a ruházati termékek, és melyek igényelnek kicsomagolást?

termék megnevezése	szállítói csomagolás leírása	kicsomagolási művelet
öltöny		
nadrág		
szoknya		
blúz		
nyakkendő		
kalap		
pulóver		

2. Nézzon utána üzletében, hogy a ruházati termékeknél végeznek-e kisebb javítási műveleteket, illetve vasalást, valamint ki, és hol végzi el ezeket a feladatokat?

kiseb javítási művelet megnevezés:

kinek a feladata:

vasalást végeznek?:

Ha igen, kinek a feladata?

3. Keressen üzletükben kiegészítővel rendelkező ruházati terméket! Nevezze meg mely termék milyen kiegészítővel kapható? Hogyan kapja meg a vásárló a kiegészítőt?

ruházati termék megnevezése	kiegészítő megnevezése	átadás módja

4. Az Önök üzletében, mely termékeket helyezik el hajtogatva, melyeket vállfázva? Mindegyikre keressen példákat! Milyen értékesítési módot alkalmaznak az adott termék értékesítésénél?

Hajtogatva elhelyezett termékek:

termék megnevezése	értékesítési mód

Vállfán elhelyezett termékek:

termék megnevezése	értékesítési mód

5. Figyelje meg üzletének vállfázásra vonatkozó szokásait! Minden terméket megfelelően vállfáztak?

igen

nem

Amennyiben nem, röviden írja le tapasztalatait!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

6. Alkalmaznak-e az Önök üzletében vállfatartozékokat? Mely termékeknél, milyen tartozékot talál? Véleménye szerint, miért használják ezeket a tartozékokat? Röviden fogalmazza meg gondolatait!

termék megnevezése	vállfatartozék megnevezése	alkalmazás jelentősége

A tapasztalatokat beszéljék meg órakeretben!

MUNKANYAG

LEHETSÉGES MEGOLDÁSOK

1.

termék megnevezése	szállítói csomagolás leírása	kicsomagolási művelet
öltöny	vállfán műanyag vállfagszakban	vállfagszak eltávolítása
nadrág	Műanyag tasakba kötegelve	műanyag tasak eltávolítása
szoknya	vállfán egyesével műanyag tasakban	műanyag tasak eltávolítása
blúz	Műanyag tasakba	Műanyag tasak eltávolítása
nyakkendő	kötegelve, műanyag tasakban, dobozban	dobozból kicsomagol, műanyag tasak eltávolítása, (díszdobozból nem vesszük ki)
kalap	selyempapírral kibéelve, gyűjtő műanyag tasakba csomagolva	műanyag tasak eltávolítása, selyempapír eltávolítása
pulóver	egyesével műanyag, vagy celofán tasakban	csomagolás eltávolítása

2.

kisebb javítási művelet megnevezése: gombrogzítás, gombfelvarrás

kinek a feladata: varrónő, vagy eladó

kisebb javítási művelet megnevezése: patentozás, húzózárvjavítás

kinek a feladata: szakember, vagy varrónő,

kisebb javítási művelet megnevezése: gomblyuk kivágás

kinek a feladata: eladó, varrónő

vasalást végeznek?: igen nem

ha igen, kinek a feladata: eladó, vagy varrónő

3.

ruházati termék megnevezése	kiegészítő megnevezése	átadás módja
nadrág	öv	a termékkel együtt van kihelyezve, a termékkel együtt kapja meg a vásárló
kosztüm	öv, sál	vásárlás esetén a pénztáros adja át

pulóver	nyaklánc	vásárlás esetén az eladó adja át
---------	----------	----------------------------------

4.

Hajtogatva elhelyezett termékek:

termék megnevezése	értékesítési mód
nadrág	hagyományos
pulóver, kardigán	hagyományos
férfi pizsama	önkiszolgáló

Vállfán elhelyezett termékek:

termék megnevezése	értékesítési mód
blúz	önkiszolgáló
pulóver, kardigán	önkiválasztó
nadrág	önkiszolgáló

5.

igen

nem

- A zakókat, kabátokat, blézereket jellemzően gombolva tárolják.
- Az öltöny nadrágjának dereka látszik a zakó alatt.
- A szoknyák derekába húzzák bele a vállfát.
- Nem veszik figyelembe a vállfa hajlásívét, és a termék elejét.
- Nem megfelelő vállfát használnak az egyes termékekhez, a ruhák lecsúszkálnak a vállfáról.
- Nem használnak vállfa tartozékokat: vállfacsipeszt, méretjelölőt, márkajelzést.

6.

termék megnevezése	vállfatartozék megnevezése	alkalmazás jelentősége
nadrág	csipesz, ruhaeszorító	könnyebben rögzíthetjük a terméket, nem csúszik le a vállfáról
öltöny, blúz stb.	méretjelölő	a vásárlók könnyebben megtalálják a saját méretüknek megfelelő terméket (az eladók is)
kosztüm	márkajelzés	figyelemfelkeltés, minőségtanúsítás, vásárlásra ösztönzés

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

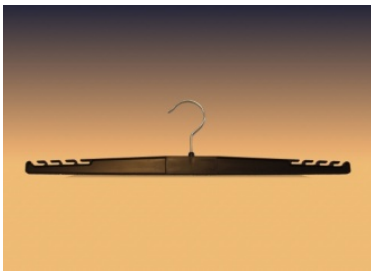
Női blúzokat kell feltöltenie az eladótérbe. Szemrevételezéssel milyen hibákat, hiányosságokat tapasztalhat? Hogyan oldaná meg ezeket?

hiba, hiányosság	megoldás

2. feladat

Melyik vállfán helyezné el az alábbi termékeket? Párosítsa a termékeket a vállfákhoz!

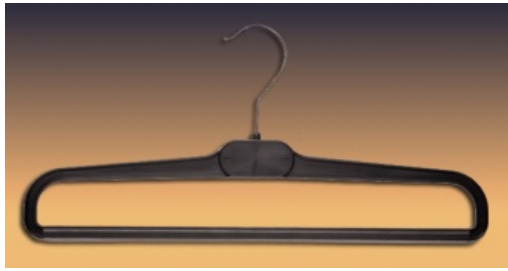
öltöny, női pulóver, szoknya, kosztüm, nadrág

14.. ábra

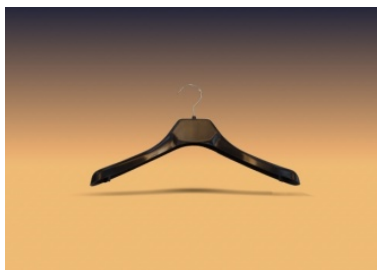
15.. ábra

16. ábra

17. ábra

18. ábra

3. feladat

Mire kell figyelnie vállfázás közben?

Szoknya: _____

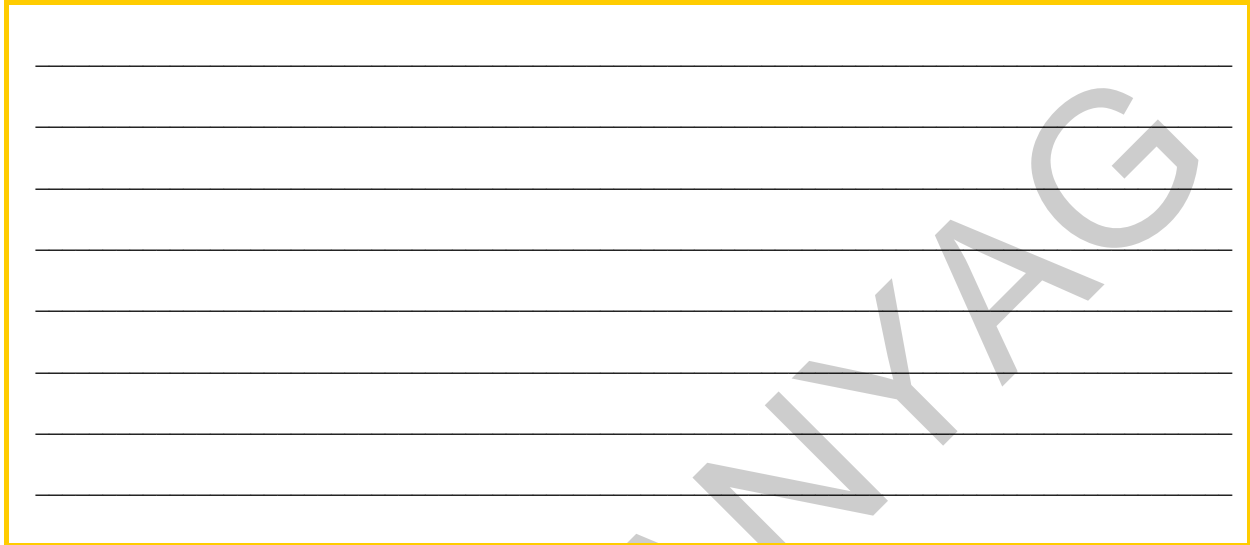
Nadrág: _____

Férfi pulóver, kardinán: _____

Zakó: _____

4. feladat

Fogalmazza meg, lépésről-lépésre, hogy milyen feladatokat kell elvégeznie, illetve mire kell figyelnie az öltönyök előkészítése során!

MUNKAMINTA

MEGOLDÁSOK

1.

hiba, hiányosság	megoldás
gombok lazán felerősítettek	megegyesíteném a gombokat, vagy a varrónőhöz vinném
gombok hiánya	a blúzra felerősített pótgombbal pótolnám a hiányzó gombot
patent hiánya, vagy nem működik:	javítóba, vagy a varrónőhöz vinném
szűk gomblyuk	óvatosan kivágnám a megfelelő méretre
gyűrődés	kivasalnám a terméket, vagy a varrónőhöz vinném

2.

	szoknya
	öltöny
	nadrág
	kosztüm
	női pulóver

3.

- Szoknya: Szoknyavállfát kell használni, a szoknya oldalában található akasztóval kell felakasztani a vállfára, a két akasztó ne legyen túl távol, illetve közel egymáshoz.
- Nadrág: A nadrág szárát húzom át a vállfán, szorítócsipeszt teszek a nadrág oldalvarrására.
- Férfi pulóver, kardigán: Férfi méretű vállfát használok, a vállfa végei lekerekítettek legyenek, a pulóver nyakánál nyúlok be, és az aljától húzom bele a vállfát.
- Zakó: Szóló zakó esetén, lekerekített végű férfi méretű vállfát használok, a vállfán a terméket nem gombolhatom be.

4.

1. Az öltönyök vállfán és nylon vállfazzsákban érkeznek. A nylon vállfazzsákot leveszem.
2. Ellenőrzöm, hogy a vállfa mérete, fajtája megfelelő-e, ha kell, kicserélem.
3. Ellenőrzöm a termék gombjait, húzózárszárjait, meglétét, működését, épségét, ha kell javítom, javíttatom, pótolom.
4. Ellenőrzöm a termék gomblyukait, kipróbálom, hogy megfelelő méretűek-e, ha kell, nagyobbra vágom a gomblyukat.
5. Szükség esetén átvasalom/vasaltatom a terméket.
6. Vállfázom, vagy ellenőrzöm, hogy megfelelően vállfázták-e a terméket: vállfa mérete, fajtája, nadrág helyzete, rögzítése, zakó elhelyezése, gombolása.

A TERMÉKEKEN LÉVŐ BEVARRT-, ÉS FÜGGŐ ÁRUCÍMKE MEGLÉTÉNEK, ÉS ANNAK TARTALMÁNAK ELLENŐRZÉSE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Nadrágot szeretne saját részére vásárolni. Betér egy üzletbe, és a kihelyezett termékeket nézegeti. Talál is olyat, amely színre, fazonra megfelelne Önnek. A közelben nem lát eladót, ezért saját maga szeretne tájékozódni a termékről. Szeretné megtudni, hogy miből készült, mekkora méretű, mosható-e házilag, vagy csak tisztítóban.

Hogyan juthat, ezekhez az információkhoz?

Egy vásárló hosszas nézelődés után kiválasztott egy terméket, majd egy eladóhoz fordult segítségért.

- Mennyibe kerül ez a termék? Nem találom az árjelzést!
- Egy pillanat, segítek! - az eladó ki-, és beforgatja a terméket, lázasan keresi a terméken lévő címkéket, de ő sem találja az árát.
- Zsuzsi, nem tudod, mennyibe kerül ez a szoknya? - szól át egy közelben lévő kollégának.
- Ha jól emlékszem 3000 Ft. - mondja Zsuzsi
- Biztos? - kérdezi az eladónő
- Várj! Megkérdezem Évát! - mondja Zsuzsi, és elfut a szoknyával Évához, a női konfekció osztály vezetőjéhez. Kis idő múlva visszatérve közli.
- Éva úgy emlékszik, hogy 3600 Ft.

Az eladónő megkönnyebbülten, mosolyogva fordul a vásárlóhoz.

- 3600 Ft-ba kerül a szoknya. Tetszik kérni?

Ön nyugodt szívvel venné meg ezt a szoknyát 2800 Ft-ért?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

7. A termékeken lévő bevarrt-, és függő árucímke meglétének, és annak tartalmának ellenőrzése

A fogyasztók számára a termékről készített tájékoztatást címkének nevezzük. A címke tartalmának összeállítása, és annak, terméken való rögzítése a címkézés.

A konfekció-, kötött-, és divatáru termékeken két tájékoztatót, címkét kell elhelyezni.

- áruba maradandóan bevarrt (szótt) címkét,
- az áruhoz erősített, függő címkét (vagy a termék csomagolásán feltüntetett tájékoztatót)

Az árucímkék elkészítése a gyártó kötelessége.

A címkéken kötelezően szereplő adatokat két jogszabály határozza meg.

- 5/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről
- 1997. évi CLV törvény a fogyasztóvédelemről

A bevarrt címkéket általában a termékek nyakrészébe, derekába, esetleg bal oldalt a varrásvonalba erősítik. *Bevarrt címe nélkül a terméket forgalomba hozni tilos!* (lásd: áruátvétel – minőségi reklamáció)

A bevarrt címkével szembeni követelmények:

- jól olvashatónak kell lennie,
- maradandónak kell lennie (többszöri mosás után is)
- magyar nyelven kell feltüntetni, azonban megengedett, hogy az adatok a magyar nyelv mellett más nyelven is szerepeljenek

Az áruba maradandóan bevarrt (szótt) címke, kötelező adattartalma:

- alapanyag összetétel,
- használati-kezelési útmutató,
- méretjelölés

Nyersanyag-összetétel:

- „100%”, „tisztá” megjelölés a szálanyagok elnevezése mellett csak akkor alkalmazható, ha a textiltermék kizárólag egyféle szálanyagból készült
- Az „élőgyapjú” elnevezés akkor alkalmazható, ha a gyapjútermék kizárólag új nyírású gyapjúból készült,

- Két vagy több szálasanyagból álló textiltermék esetén a felhasznált textilnyersanyagok arányát százalékában kell megadni, csökkenő sorrendben (pl.: 80% gyapjú 20% PE)
- Két vagy több összetevőből álló textilterméknél, ha az összetevők nyersanyag-összetétele nem azonos, a nyersanyag-összetételt az egyes összetevőkre vonatkozóan külön-külön kell megadni. (pl.: blézer: 70% viszkóz 30% PE, szoknya: 100% PES)
- a fő bélésanyagok, nyersanyag-összetételét minden esetben fel kell tüntetni. úgy, hogy a fogyasztó könnyen megérthesse, hogy a tájékoztatás a termék mely részére vonatkozik⁴ (pl.: szövet: 100% gyapjú, bélés: 100% viszkóz)

A rendelet melléklete tartalmazza:

Azokat a termékeket, melyekre *nem kötelező* az nyersanyag-összetétel megadása: (a teljesség igénye nélkül)

- textilanyagokból készült bélelt edényfogók
- muff nem bolyhos kelmékből
- tűpárna
- használt konfekcionált termékek, amennyiben azok kifejezetten így vannak megnevezve
- nemez kalap
- táska- és nyergesáru textilanyagból
- kozmetikai táska
- állatok számára készített ruházat stb.

Termékek, melyekre csak *globális* címkézés, illetve *megnevezés* szükséges (csak a termék megnevezését kell feltüntetni)

- öv
- nadrágtartó
- harisnya- és zoknitartó
- zsebkendő
- gyermek nyakkendő és csokornyakkendő stb.

Használati-kezelési útmutató

A használati-kezelési útmutatót felerősíthetik a nyersanyag-összetétellel együttesen egyetlen címkén, de gyakran előfordul, hogy két címkét találunk a terméken. Egyik, amely a nyersanyag-összetételt tartalmazza, egy másik pedig a használati-kezelési útmutatót. Ezek a címkék gyakran még színükben is eltérnek egymástól.

A textíliák használati-kezelési útmutatójának jelképeit az új MSZ EN ISO 3758:2005 szabvány tartalmazza. Az útmutató grafikus jelképek rendszere, amely a termékek

⁴ 5/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről

textilkezelési eljárás során keletkező, károsodások megelőzését célzó információk nyújtására szolgál. Öt alapjelképet kell feltüntetni: mosás, fehérítés, szárítás, vasalás, száraz és nedves vegytisztítás, esetleg hatodikként a természetes száradás jelképe is megadható. (erről részletesen egy másik tananyagalemben olvashat)

Méretjelölés

A ruhaméret: egy adott termék méretei, meghatározott helyeken, előírt módon mérve.⁵ A ruházati termékek egyik fontos információja a méret, ezért a ruházati termékeken kötelezően fel kell tüntetni. Leggyakrabban a nyersanyag-összetétellel együttesen-, egyazon címkén találjuk meg a méretjelölést. A méreteket megadhatják a MSZ vagy az ISO – nemzetközi szabványnak megfelelően. A bevarrt címkén a méretszabvány szerinti elsődleges méretet, számjeggyel, vagy betűkóddal kell feltüntetni. Elsődleges méret: Az a testméret centiméterben, amelyet használni kell a ruhadarab méretnagyságának jelölésére.⁶

Az áruhoz erősített függő árucímke

Az áru akkor hozható forgalomba, ha a csomagolásán vagy másutt, de az árutól elválaszthatatlanul elhelyezett címkén jól olvashatóan, magyar nyelven, közérthetően és egyértelműen tartalmazza a fogyasztók tájékoztatásához és a hatósági ellenőrzéshez szükséges adatokat. Az áruhoz erősített függő címkézés a gyártó kötelezettsége.

Az áru címkéjének kötelező tartalmi elemei:

- az áru pontos megnevezését, amelyet védjegy vagy fantázianév nem helyettesíthet;
- a termék rendeltetését
- gyártójának vagy forgalmazójának nevét és címét
- származási helyének megjelölését, ha az áru nem az Európai Unióból származik
- méretét, méretnagyságát
- nyersanyag-összetételét,
- a minőségi osztályt, ha nem I. osztályú, akkor a leminősítés okát is közölni kell
- használati és kezelési útmutatót: A használati-kezelési útmutató lehet a szabvány szerinti jelképekkel kifejezett, és szöveges magyarázattal ellátott. Tartalmazhat tájékoztatást a színtartóságra, méretváltozásra, különleges kezelésre vonatkozóan.
- tájékoztatást az esetleges veszélyességi tényezőről úgy, hogy a fogyasztó a veszélyt képes legyen felmérni és megtenni az elhárításához szükséges intézkedéseket. pl.: fulladás veszély

A címke tartalma megjeleníthető szöveggel, számmal, képpel, ábrával, jellel és jelöléssel.

Az árucímke lehetséges elemei:

⁵ Szabványügyi Közlöny 4. szám, 2006. április

⁶ http://www.mszt.hu/news_downloads/Szalay_eloal.ppt.

- márkanév, védjegy
- megkülönböztető minőségi jel, tanúsítvány pl.: KÁF, ÖKO-TEX (címkékről bővebben olvashat a 0008-06SzT029 tananyag elemben)

2. A tájékoztató címkék adatainak egyeztetése

A forgalmazó felelőssége, hogy a forgalmazott termékeket a jogszabályi előírásoknak megfelelő tájékoztató címkékkel hozzák forgalomba. A törvényi előírásoknak megfelelően az áruelekészítés egyik feladata, hogy a termékhez eredetileg csatolt tájékoztató címkék adattartalmát ellenőrizzük. Amennyiben hiányosságot tapasztalunk, akkor a forgalmazó feladata a hiányosságok pótlása.

A forgalmazó, vagy kereskedő feladatai az eredeti függő címkékkel kapcsolatban:

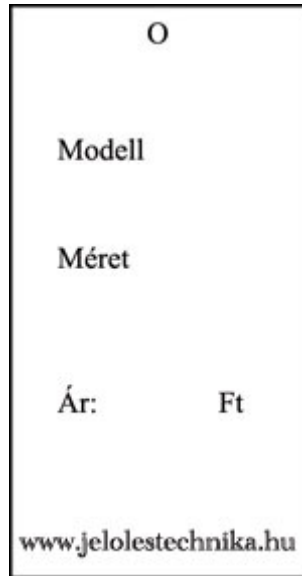
- Import áruk esetében az árukhoz csatolt idegen nyelvű útmutatóval azonos tartalmú, magyar nyelvű használati és kezelési útmutatót kell biztosítani!
- A bevarrt címke, és a függő címke adattartalmának összehasonlítása: nem lehet különböző:
 - a nyersanyag-összetétel összehasonlítása, valamint többretegű termékek esetén, minden réteg nyersanyag-összetételének megléte (pl.: pufi kabát)
 - a használati-kezelési útmutató alapjelképeinek (legalább 5 jelkép) megléte, valamint a szöveges tájékoztató összhangja
 - méret-, méretnagyság egyezősége-, összhangja
- A fogyasztói ár feltüntetése.
- A függő árucímkék kötelező adattartalmának ellenőrzése, hiányuk esetén ezek pótlása

A kereskedők egy része fontosnak tartja, hogy forgalmazott termékeit egyedi, üzleti függő címkével, etikettel lássa el.

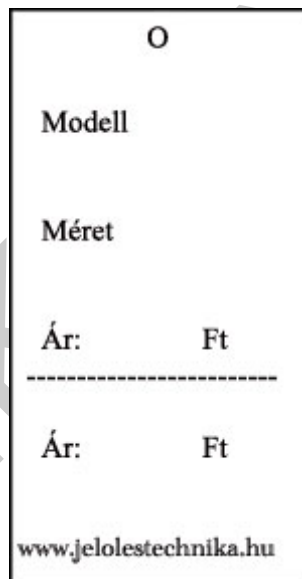
Saját egyedi függőcímké (etikett címke) alkalmazásának motívumai:

- céges, arculati elemek megjelenítése,
- eredeti függő címkék hiányosságainak pótlása, fontos információk ismételt kiemelése
- napi leltár készítése (az árucímke perforált részt tartalmaz: ahol ismételten feltüntetik a termék megnevezését, azonosításra alkalmas számát, méretét, és fogyasztói árát) Az árucímke perforált részét értékesítéskor a pénztáros leszakítja, és elteszi. Ez lesz az elszámoltatás alapja.

A saját egyedi függőcímké adattartalmának összhangban kell lennie, az eredeti árucímkékkel!

19. Etikett címke⁷

20. Perforált etikett címke⁸

Az üzlet saját egyedi függőcímkéit szálbelövő pisztollyal, körszállal rögzíti a termékeken. A rögzítésnél figyelni kell, hogy a termék szálát ne húzza ki. Célszerű a fűzőszálat az eredeti bevarrt címkére elhelyezni, vagy a termék felhajtott részébe fűzni.

⁷ www.jelolestechnika.hu/szálbelövőpisztoly/etikett

⁸ www.jelolestechnika.hu/szálbelövőpisztoly/etikett_perforált

21. Körszállal ellátott táska⁹

22. Kézi körhurkoló¹⁰

23. Szálbelövőpisztoly¹¹

⁹ www.jelolestechnika.hu/korszal

¹⁰ www.jelolestechnika.hu/szabelovopisztoly

3. A ruházati termékek árának feltüntetése

A kereskedelmi egységeknek kötelező jól láthatóan feltüntetni a termékek fogyasztói árát.

A fogyasztóvédelmi törvény szerint:

- Az ár feltüntetése a forgalmazó feladata.
- A fogyasztót írásban tájékoztatni kell a megvételre kínált termék eladási áráról és egységáráról!
- Az eladási árát, az egységárát egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan kell feltüntetni!
- Az eladási árát és az egységárát a Magyar Köztársaság törvényes fizetőeszközében kifejezve kell feltüntetni!
- A termék eladási áráként és egységáraként a fogyasztó által ténylegesen fizetendő
- árát kell feltüntetni (bruttó ár)! (A nettó ár+ÁFA árfeltüntetés hibás.)
- Az árcédulát úgy kell elhelyezni a termék csomagolásán, hogy ne takarjon el egyéb fontos információkat!

A ruházati termékeknél az árfeltüntetésének sajátosságai:

- Egyedi árfeltüntetéssel
 - A *terméken*: Önkiszolgáló értékesítésnél, vállfázott ruházati termékeken *célszerű legalább két helyen elhelyezni az árát*. A termék eredeti bevarrt címkéjének hátoldalán, és a függő címkén jól láthatóan. Ha a bevarrt címke nem alkalmas árfeltüntetésre, akkor a hátoldalára ragaszthatunk árcímkét, vagy a termék belső zsebbélesztésébe helyezzük el az árazó-címkét.
 - A *termék csomagolásán*: ha a termékeket csomagoltan hozzuk forgalomba, akkor a termék csomagolásának hátoldalán helyezzük el az árazó-címkét. Pl.: férfiing, zokni, harisnya stb.
- külön ártáblákon feltüntetve nagy betűkkel, számokkal a termék mellett, (neve, ára), pl. akciós termékeknél. Az egyedi árazást azonban ekkor is alkalmazni kell!

Kiegészítő termékkel együtt forgalmazott ruházat árjelzése:

Itt is a ténylegesen fizetendő árát kell feltüntetni a terméken. Azonban a *termékcímkén jelölni kell, hogy a kiegészítő a ruházat tartozéka*, ezért nem kell érte külön árát fizetni. Pl.: tartozék lehet a vállfa, öltönyzsák, öv, sál, nyaklánc stb.

Árváltozás

¹¹ www.jelolestehnika.hu/szálbelövőpisztoly

Egy terméken csak egyféle árat szabad feltüntetni. Több ár esetén mindig az alacsonyabb árat kell a fogyasztónak megfizetnie. Tehát a termékek átárazásakor figyelni kell arra, hogy a ruházati termékeknél ne csak egyik helyen írjuk át az árat, hanem mindkét helyen!

Akciós termékek árazása

Az akciós termékekre is vonatkozik, hogy a ténylegesen fizetendő árat kell feltüntetni! Ennek megfelelően hibás az a gyakorlat, amelyben csak az eredeti, kedvezmény nélküli eladási árat, és az árkedvezményt adják meg százalékban vagy konkrét összegben.

A fogyasztói árnak és a számítógépes rendszerben nyilvántartott árnak egyeznie kell.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Az alábbi feladatok hozzásegítik Önt, hogy az információtartalomban összefoglalt ismereteket konkrét helyzetben alkalmazni tudja. Egyúttal segíti Önt abban, hogy ellenőrizze, megértette-e a tanultak gyakorlati szerepét.

Önálló, egyéni munka.

Mindenki saját üzletében, vagy egy kiválasztott ruházati üzletben végezze el az alábbi megfigyeléseket.

1. Keressen üzletükben egy ruházati terméket és írja/rajzolja le a bevarrt címke adattartalmát!

Milyen terméken, és hol találta meg a terméken a bevarrt címkét?

Ön szerint, megfelel a jogszabályi előírásoknak? Válaszát indokolja!

Megfelel az előírásoknak: _____

Nem felel meg az előírásoknak: _____

2. Keressen üzletükben több rétegű ruházati terméket! Nevezze meg a termék nyersanyag-összetételét! Ön szerint megfelel a jogszabályi előírásnak?

Nyersanyag-összetétel: _____

Megfelel az előírásoknak: _____

Nem felel meg az előírásoknak: _____

3. Keressen üzletükben ruházati terméket! Egyeztesse le a terméken található árucímkék adattartalmának összhangját. (bevarrt címke, függő címke, etikett címke)
Tapasztalatait fogalmazza meg!

Egyénileg és órakeretben is végezhető egyéni, vagy kiscsoportos munka

4. Keressék fel az interneten: www.nfh.hu/vizsgalati_jelentések/babruha2007 honlapot!
Olvassák el a vizsgálati jelentést és gyűjtsenek össze 5-5 jellemző hiányosságot a termékek címkézésére vonatkozóan!

A tapasztalatokat beszéljék meg órakeretben.

MEGOLDÁSOK

1.

24. Bevarrt termék címke

Női bélelt szoknyán, a szoknya övpántjának hátsó felébe belevarrva. Megfelel az előírásoknak:

- mivel feltüntették a nyersanyag-összetételt, az egyes összetevőket csökkenő sorrendben adták meg, feltüntették a bélésanyag nyersanyag-összetételét is,
- méretjelölést tartalmaz,
- kezelési-használati útmutató mind az 5 jelképét tartalmazza.

Nem felel meg az előírásoknak:

- az adatokat nem magyar nyelven tüntették fel.

4.

Jelölési és egyéb hiányosságok:

- A gyártó/forgalmazó neve és címe a termék pontos megnevezése, valamint a származási hely feltüntetése hiányzik.
- A bevarrt nyersanyag-összetétel megadása nem a jogszabálynak megfelelő, mert nem magyar nyelvű és nincs megadva a különböző anyagrétegek összetétele.
- A termék tényleges nyersanyag-összetétele nem felel meg a bevarrt címkén megadottnak, mert a feltüntetett 100% pamut helyett poliakril-nitril, poliészter és poliamid szálból áll.
- A bevarrt kezelési jelképsor és a függőcímkén megadott jelképsor mosási jelképe egymástól eltérő.
- A bevarrt kezelési jelképsor hiányos, mert a vasalásra vonatkozó jelkép nincs kitöltve.
- A szöveges kezelési tájékoztató nem felel meg a megadott jelképeknek.¹²

¹² www.nfh.hu/vizsgalati_jelentesek/babruha2007

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Vezetője azzal bízta meg, hogy ellenőrizze le a termékekbe bevarrt címkék adattartalmát!
Milyen szempontok figyelembevételével végzi el a feladatot?

2. feladat

Az alábbi függőcímke adattartalmát, mennyiben felel meg a jogszabályi előírásoknak?
Forgalomba hozható-e így a termék? Válaszát indokolja!

VÁSÁRLÁSI TÁJÉKOZTATÓ

A termék megnevezése:

pulóver

A termék rendeltetése:

női felsőruházat

Gyártó/forgalmazó:

Ruha Bt. 2004 Vác, Kís u. 4.

Származási hely:

Peru

Minőségi osztály:

I.o.

A termék különleges

tulajdonságai:

nem mérettartó

Fogyasztói ár:

2000,- Ft.

25. Fügő címke

3. feladat

Vezetője azzal bízza, meg hogy az alábbi etikett címkét töltsse ki, és helyezze el női kardigánon. Milyen segédeszközt használna a feladathoz? Milyen szempontokat venne figyelembe elhelyezésnél? Forgalomba hozható-e így a termék? Válaszát indokolja!

O	
Modell	
Méret	
Ár:	Ft
www.jelolestechnika.hu	

26. Etikett címke¹³

Elhelyezés szempontjai: _____

Forgalomba hozható így a termék?: _____

Indoklás: _____

¹³ www.jelolestechnika.hu/szálbelövőpisztoly/etikett

MEGOLDÁSOK

1.

- alapanyag összetétel feltüntetése, szálkeverékek esetén csökkenő sorrendben legyen, többretegű termékeknél minden réteg alapanyag összetétele szerepeljen
- magyar nyelven íródjon, ez mellett telhet idegen nyelven is
- méretjelölés a magyar-, vagy európai szabványnak megfelelő legyen
- használati-kezelési útmutató jelképei hiánytalanul szerepeljenek

2.

- A függő címke nem tartalmazza a bevarrt címke kötelező adatait: alapanyag-összetétel, méretjelölés, textil-kresz jelképek.
- A függőcímkére vonatkozó további adatokat maradéktalanul tartalmazza.
- A két címke együttesen teljesíti (ha a bevarrt címke adattartalma megfelelő) a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget, tehát a termék forgalomba hozható.

3.

- A női kardigán nyakában lévő eredeti bevarrt címkére helyezném el az etikett címkét. Így a termék nem sérül.
- Szálbelövő-pisztolyt, és fűzőszálat használnék a művelethez.
- Csak abban az esetben alkalmazható ez az etikett címke, ha minden más jogszabályi előírás szerinti adatot a másik két címke tartalmaz.

ÁRUVÉDELMI CÍMKÉK ELHELYEZÉSE A TERMÉKEN, ÁRUK KIHELYEZÉSE AZ ÁRUCSOPORTRA JELLEMZŐ ÁRUTÁROLÓ ESZKÖZÖKRE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Klára egy önkiszolgáló üzletben nézelődik. Amint a ruhadarabokat nézegeti, feltűnik neki, hogy az egyik eladó minden mozdulatát figyeli, követi az üzletterben. Klára hátát „szúrja” az eladó tekintete – kellemetlenül érzi magát. Sietve kifordul az üzletből és távozik.

Hogyan biztosítaná Ön a bolt vagyónvédelmét, és egyben a vásárlók kellemes közérzetét?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Áruvédelmi címkék elhelyezése a terméken

Korunk dinamikusan működő kereskedelmében a siker egyik titka a vásárlók lehető legmagasabb színvonalú kiszolgálása, amihez ma már szorosan hozzátartozik a legfejlettebb elektronika alkalmazása. Ezt az elektronikát nem csupán a vásárlók, hanem a kereskedelem érdekében is szükséges felhasználni, mégpedig a vagyón védelmére. Egyik ilyen, hazai kereskedelmünkben, napjainkban elterjedt rendszer az elektronikus védelmi rendszer.

Az elektronikus áruvédelmi rendszer három alapelemből épül fel:

- az árun elhelyezett jelzőcímkék (az adó szerepét tölti be),
- jelzőcímkét hatástalanító (deaktíváló) eszköz (a deaktíválás fizetés esetén a pénztárnál vagy a csomagolóban történik).

- jelző (detektáló) rendszer (a nem hatástalanított jelzőcímkét érzékelő és hanggal, esetleg fénnel riasztó rendszer).¹⁴

A jelzőcímkék lehetnek:

- többször használatos kemény (hard) címkék,
- egyszer használatos: rejtetten elhelyezett lágy (soft) címkék.¹⁵

A ruházati üzletekben leggyakrabban kemény címkét (elsősorban rádiófrekvenciás elven működő RF) használnak. A kemény címkék különböző méretben, formában és színben kaphatók. Egyes címkék egyedi megrendelés alapján, akár négy színnyomással feliratozhatóak (üzlet neve, logója stb. nyomtatható rá). A terméken való elhelyezésük egyszerű. A tűt átszúrjuk a terméken, és a kemény címkét a másik oldalról rányomjuk. A címkét lehetőleg a termékek varrásvonalába, esetleg a termék aljára erősítsük fel. Soha ne helyezzük a kihajtós gallér részre, fazonra, zsebfedőre!

27. Ruházatnál használt kemény címkék¹⁶

A ruházatnál találkozhatunk lágy címkékkel is, melyek egyszer használatosak. Ezeket a címkéket, elhelyezheti a terméken a gyártó, illetve a forgalmazó is. A gyártók által elhelyezett lágy címkék a márkás, magas árfekvésű, termékek védelmét szolgálják. Így hozhatnak forgalomba férfiinget, férfiöltönyt stb. (pl.: a gallér alatt elhelyezett címke, vagy a bevarrt, szőtt címkébe elhelyezett lágy címke, melyet otthon ki kell vágni). Az üzletek is használhatnak lágy címkét, ezek közül a legelterjedtebb a mérettáblázattal ellátott

¹⁴ Dr. Búzás Gizella: Általános áruismeret Képzőművészeti kiadó 2002. 29.old.

¹⁵ (Dr. Búzás Gizella: Általános áruismeret Képzőművészeti kiadó 2002. 29.old.)

¹⁶ www.amersec.hu/HardTags.jpg

lágycímke, vagy az etikett címkébe elrejtett lágy címke. A címkéket a pénztárnál történő egyszerű és gyors hatástalanítást követően deaktiválhatóak, a kemény címkék újból felhasználhatóak.

28. Méretábrázat lágy címke¹⁷

29. Fügőcímkébe elrejtett áramkör¹⁸

Az üzletek a lágy-, és kemény áruvédelmi címkéket az eladótérbe történő kihelyezés előtt helyezik el a termékeken, de előfordul, hogy az áruátvételt követően látják el a terméket áruvédelmi címkével, így a raktározás során is védelmet nyújt az eltulajdonítás ellen.

2. Áruk kihelyezése az árucsoportra jellemző árutároló eszközökre

Az áruk értékesítésre való előkészítésének utolsó szakasza az áruk kihelyezése az eladótérbe. A vásárlás sikerességét jelentősen befolyásolja az áruk eladótéri elhelyezése, amivel a vevő vásárlási útja is irányítható. Az áruk eladótéri elhelyezésekor figyelembe kell venni:

- az áru jellegét, csomagolását,
- az alkalmazott értékesítési módot,
- az áru keresettségét, ismertségét,
- a kereskedelmi vállalkozás üzletpolitikai célkitűzéseit,
- munkaszervezési és vevőkényelmi szempontokat,
- az áru minőségének védelmét,
- vagyonvédelmi szempontokat.¹⁹

¹⁷ www.shopguard.hu/termékeink/thumb-p110055

¹⁸ www.hongdingtech.cn/hard%20tag.jpg

A ruházati termékek eladótéri elhelyezésének szempontjai:

A konfekció-, kötött-, és divatáru termékeket leggyakrabban nyitott pályás önkiszolgáló értékesítéssel forgalmazzák. Az árucsoportokat szigetszerűen helyezik el az eladótérben.

- Az áruszigeteket úgy alakítják ki, hogy külön kerülnek elhelyezésre a női, férfi, gyermek termékek, célszerűbb, ha még a lányka és fiú termékeket is el tudják választani egymástól.
- A termékeket fajtánként helyezük el, és ezen belül méret szerint csoportosítjuk őket. pl.: egy sztenderen helyezük el a női blúzok választékát, méret szerint csoportosítva. – előnye, hogy a vásárló könnyen megtalálja a keresett terméket.
- Elterjedt a színek szerinti árukihelyezés is. Ahol pl.: a női osztályon egy sztenderen helyezik el, a színben egymáshoz illő termékeket: blúzt, szoknyát, blézert, nadrágot stb. – előnye, hogy ízlésformáló és a vásárlók impulzív vásárlásait ösztönzi.
- A kiegészítő termékeket célszerű, az alaptermék közelében elhelyezni. pl.: blúz, blézer mellé sálát, övet, díszszembkendőt, táskát stb.
- A sztender elején meg is jeleníthetjük a kiegészítő termékekkel „feldíszített” terméket. pl.: blézer gallérja alá elhelyezhetünk egy sálát. „A mögötte található ugyanolyan „csupasz” blézer már nem is olyan szép.”
- Az eladótérben érdemes egy-két próbababát elhelyezni, és az üzletpolitikai döntéseknek megfelelően felöltöztetni. A bábun látott termékek a valóságnak megfelelően mutatják be a termékeket, ezért erős a vásárlásösztönző hatásuk. A babákat állítsuk a vevőáramlási útvonalra, úgy hogy a vásárlónak szembefordulva álljanak. De hatásos lehet hagyományos értékesítésnél is egy felöltöztetett félbábút (torzót) elhelyezni a pulton, vagy egy-egy harisnyát, harisnyanadrágot egy harisnyalábon bemutatni.

30. Férfi próbababa²⁰

¹⁹ (Horváthné Herbáth Mária–Stágel Imréné: kereskedelmi Szakmai Ismeretek Kit Kft. 2005. 182. old.)

²⁰ www.uzletberendezes.eu/termékek/kirakatibabák_torzók/torzók/TR-UM40F

31. Női mell torzó²¹

- A sztenderekre történő áruehelyezésnél figyeljünk a vevőáramlási útvonalra. A felakasztott ruhák minden esetben a vevőkkel szembe fordulva „fogadják” a vásárlókat.
- Ügyeljünk az esztétikus árukihelyezésre, a rendre, azonban kerülni kell a katonás rendet, mert ez visszatarthatja a vásárlót a válogatástól. (pl.: beujjazott öltönysorhoz nem mer hozzányúlni a vásárló)
- Az árutároló berendezések árubőséget tükrözzenek, de ne legyenek túlzásfólvá, a termékek könnyedén levehetőek, és visszahelyezhetőek legyenek.
- A polcokon elhelyezendő termékeket hajtogassuk össze. Az egymás tetejére kerülő áruknál figyeljünk arra, hogy az „oszlopok” azonos szélességűek legyenek. Hajtogatott állapotban is tetszetős képet mutassanak.
- A nagy értékű termékeket a pénztár közelében, vagy jól látható helyre kell elhelyezni.
- A próbafülkék előtt megfelelő helyet kell biztosítani, a kényelmes várakozásra, és jó átláthatóságra.
- Az árutároló berendezéseket úgy helyezzük el, hogy kényelmes vásárlást biztosítsanak, könnyen elérhető, levehető legyen a termék, valamint balesetvédelmi, és vagyonvédelmi szempontok is érvényesüljenek.

²¹ www.uzletberendezes.eu/termékek/kirakatibabák_torzók/torzók/AK-T11

Az üzlettérben való áruehelyezés előtt, ne feledkezzünk meg a tároló-berendezések tisztításáról sem! A takarítási rendben meghatározottak szerint mossuk le az állványokat, polcokat. Ne feledkezzünk meg a szárazra törlésükről sem, hiszen a ruházati termékek fokozottan érzékenyek a nedvességre.

A termékeket nyitva tartás előtt, vagy zárás után szükség szerint ruhakefével tisztítsuk le.

Egyes áruféleségek árukihelyezésének speciális szabályai:

Kalapok elhelyezése: A kalapokat nem méret szerint szortírozva kell elhelyezni! Fontos szabály, hogy az azonos fazonú kalapokat növekvő méret szerint tegyük egymásra és így tároljuk, mivel az azonos méreteknél nedvesség hatására a kalap formája torzulhat, illetve kitágulhat.

Harisnyanadrágok: A vékonyszálú harisnyák, harisnyanadrágok hosszú ideig való tárolás következtében „morzsá” válhatnak. Ez azt jelenti, hogy ha huzamosabb ideig tároljuk őket, akkor rugalmasságukat elveszítik, ezért az első használatkor szétmálik, felfut. Árukihelyezésnél a fifo elvet kell követni. (először be, először ki) Figyelnünk kell, hogy a régebben beérkezett termékeket helyezzük ki az eladótérbe, és az újonnan beérkezett szállítmány kerüljön a raktárba.

Bőröndös áruk tárolása: a bőröndös árukat minden esetben selyempapírral kell kibélelni, és így tárolni, hogy a formáját megőrizze. A valódi bőrből készült termékeknél figyelni kell arra, hogy az azonos színűek kerüljenek egymás mellé, mivel, átszínezhetik egymást.

A boltok árubemutató eszközei

- Faliállványok, stenderek, falikarok: ezt az állványfajtát a fal mellé helyezik, így egy oldalról tölthető fel áruval
- Középpállványok, sztenderek, gondolák: (a bolt belső részeibe helyezik őket, és mindkét oldalról feltölthetők)
- Speciális árutárolók berendezések: forgatható körállvány, 3-4 ágú ruhatároló sztender, spirál állvány, nyakkendő állvány, kalap állvány, stb.
- Pultok: az apróbb szaktanácsadást igénylő termékek értékesítésére
 - üvegezett pultok, angolfiókos pult: lefelé növekvő méretű fiókkal ellátva
 - tele pult: zárt tetejű eladóasztalok
- Tükrök: falra szerelhető, döntött álló tükör, billenő tükör - a termékek élethű bemutatására.

A jó tároló-berendezés jellemzői:

- könnyen mozgatható, akár gördíthető,
- variálható: állítható magasságú, egymásba építhető, szétszedhető,
- a bolt bármely részén felállítható,
- könnyen tisztítható.

Néhány árutároló berendezés:

32. 4 ágú ruhatartó sztender²²

33. Kör ruhaállvány²³

²² www.uzletberendezes.eu/termékek/krómozott_ruhartók/TR-EKS24

²³ www.uzletberendezes.eu/termékek/krómozott_ruhartók/TR-EKS21

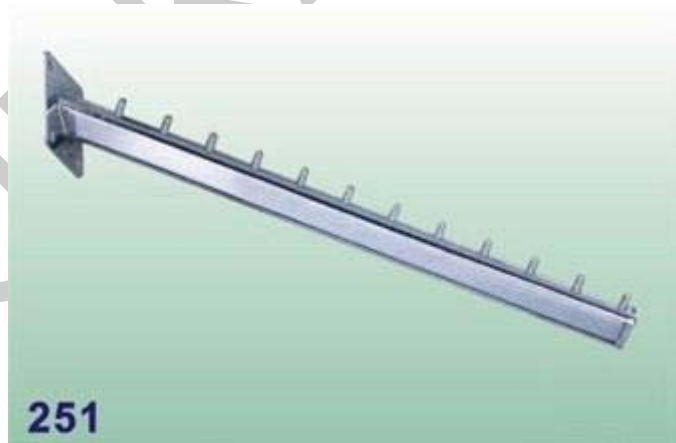

34. Gördíthető sztender²⁴

²⁴ www.uzletberendezes.eu/termékek/krómozott_ruhatartók/OL-503

35. Kalap, és sapka állvány²⁵

36. Ferde válltartó falikar²⁶

²⁵ www.uzletberendezes.eu/termékek/krómozott_ruhatartók/OL-175

²⁶ www.uzletberendezes.eu/termékek/krómozott_ruhatartók/W251-400

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Az alábbi feladatok hozzásegítik Önt, hogy az információtartalomban összefoglalt ismereteket konkrét helyzetben alkalmazni tudja. Egyúttal segíti Önt abban, hogy ellenőrizze, megértette-e a tanultak gyakorlati szerepét.

Önálló, egyéni munka.

Mindenki saját üzletében, vagy egy kiválasztott ruházati üzletben végezze el az alábbi megfigyeléseket.

1. Vizsgálja meg üzletének az árak feltüntetésére vonatkozó szokásait, az alábbi táblázat alapján!

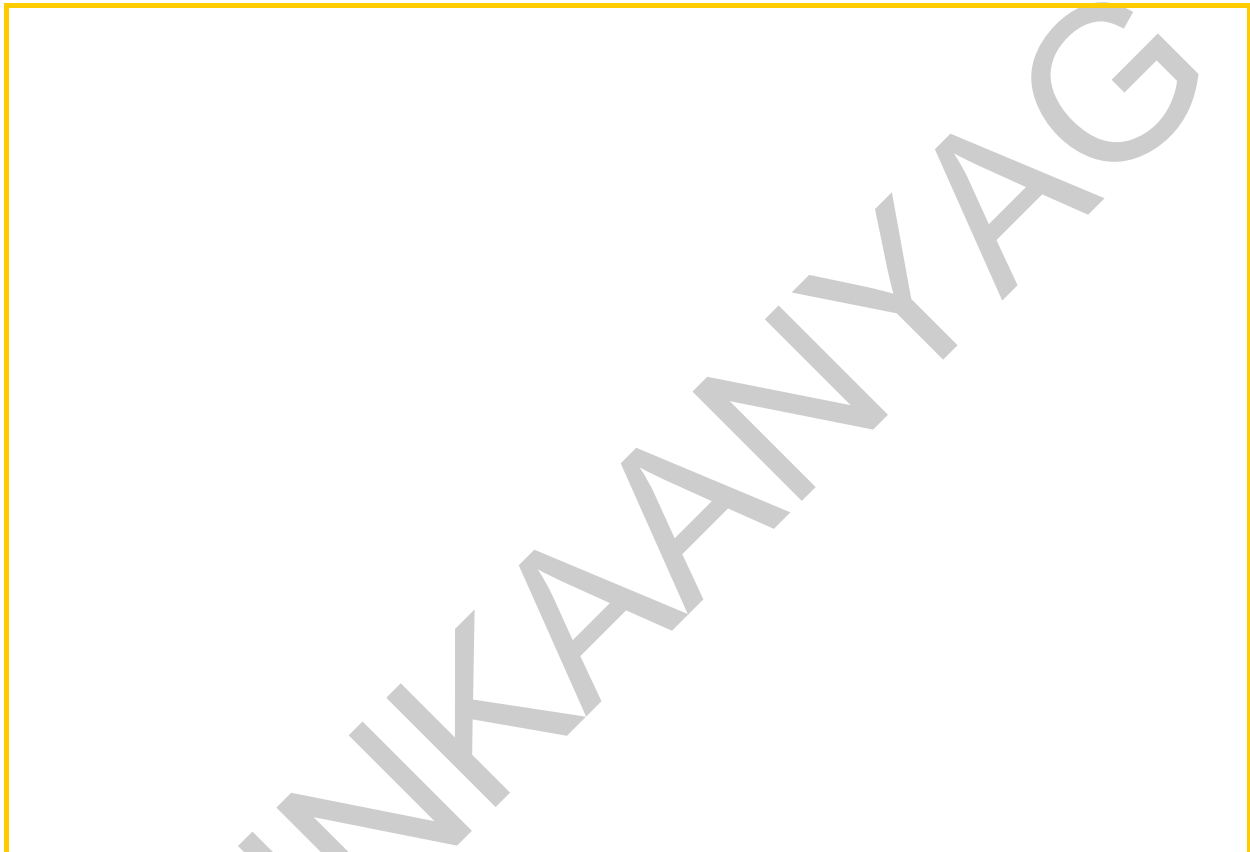
Minden terméken megtalálta az eladási árat?	igen	nem
Hogyan tüntetik fel a termékeken az eladási árat?	Nettó eladási ár + áfa	Bruttó eladási ár
A válfázott termékeknél hol találta meg az árat/árakat? Írja le röviden!		
A csomagolt termékeknél hol találta meg az árat/árakat? Írja le röviden!		
Az akciós termékeknél hogyan tüntetik fel az árat? Másoljon le egyet!		
Keressen kiegészítő termékkel értékesített terméket! Nézze meg árcímkéjét! Másolja/rajzolja le a címkén található adatokat!		

2. Keresse meg üzletében kapható alább felsorolt termékeket! Jegyezze fel, hogy az adott terméken talált-e áruvédelmi címkét, ha igen milyen fajtát, hol helyezték el a terméken?

termék megnevezése	áruvédelmi címke fajtája	terméken való elhelyezés
női blúz		
férfiöltöny		
férfi pulóver		
harisnyanadrág		

díszdobozos férfiing		
női fehérneműnadrág		
aktatáska		

3. Rajzolja le üzletük alapterületét, és jelölje , hogy mely termékcsoporthoz hol helyeznek el.

4. Vizsgálja meg üzletének árukihelyezésre vonatkozó tevékenységét!

Egy sztenderen csak egyfajta terméket helyeznek el	igen	nem
A termékeket csak méret szerint csoportosítva helyezik el	igen	nem
A termékeket szín, fazon, és méret szerint csoportosítva helyezik el	igen	nem
A sztender elején található termék minden esetben a vásárlóval szembe fordítva található	igen	nem

A sztenderen egyes termékeket „felöltöztetve” helyeznek el	igen	nem
Üzletükben található próbababa, torzó, harisnyaláb stb.?	igen	nem
20 - 25 m ² - re 1 vagy több próbababa, torzó jut	igen	nem
Az Ön véleménye szerint az üzlet kínálata árubőséget tükröz?	igen	nem
Emeljen ki egy vállfát, és próbálja visszatenni a helyére. Könnyen ment?	igen	nem

5. Keresse fel az interneten a www.uzletberendezesek.eu/termek oldalt és nézze meg az üzletberendezések választékát!

6. Írja össze üzletében található árutároló berendezések fajtáit! Írja mellé, hogy mely árucsoportok elhelyezésére alkalmazzák?

árutároló berendezés fajtája	kihelyezett termék megnevezése

LEHETSÉGES MEGOLDÁSOK

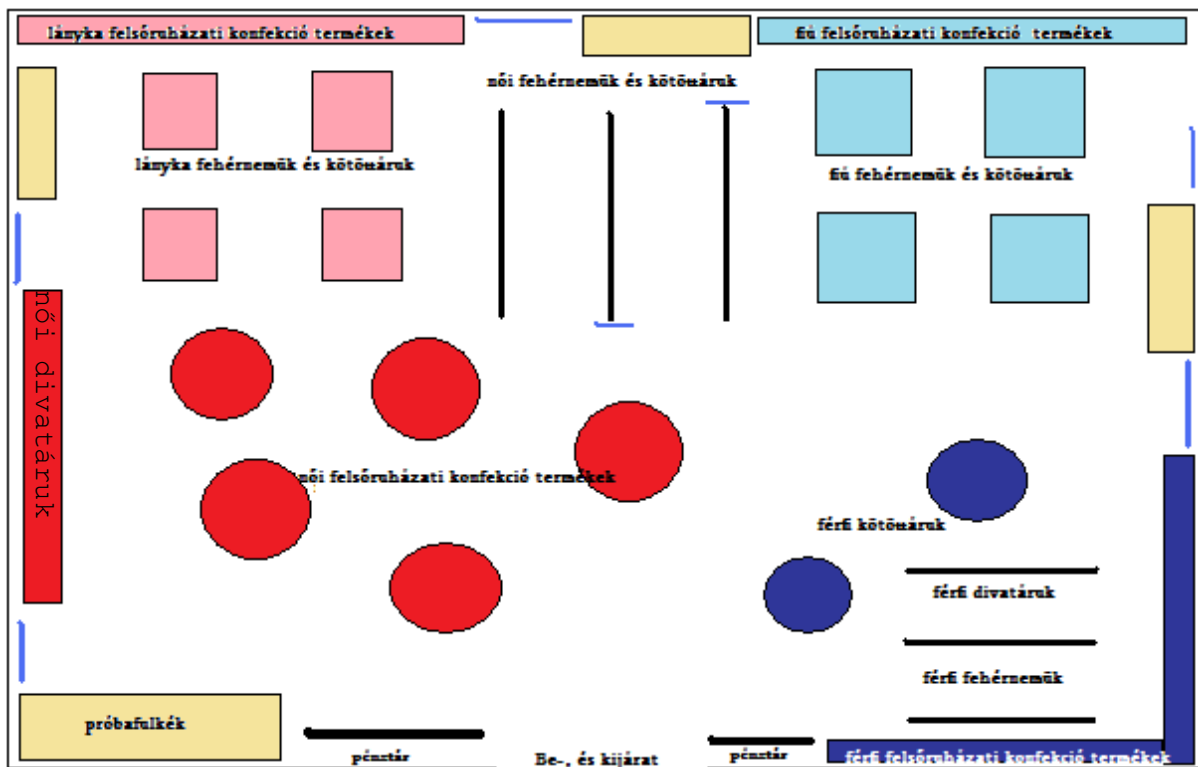
1.

Minden terméken megtalálta az eladási árat?	<u>igen</u>	nem
Hogyan tüntetik fel a termékeken az eladási árat?	Nettó eladási ár + áfa	<u>Bruttó eladási ár</u>
A vállfázott termékeknél hol találta meg az árat/árakat? Írja le röviden!	Függő címkén, etikett címkén, és a termék bal oldalvarrásába varrt textil-kresz címkén	
A csomagolt termékeknél hol találta meg az árat/árakat? Írja le röviden!	A függő címkén, és a csomagolásra ragasztott árcímkén.	
Az akciós termékeknél hogyan tüntetik fel az árat? Másoljon le egyet!	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>A termék megnevezése: férfi nadrág</p> <p>A termék rendeltetése: férfi felsőruházat</p> <p>Fogy ár: 5.600 Ft</p> <p>Engedményes ár: 3.360 Ft</p> </div>	
Keressen kiegészítő termékkel értékesített terméket! Nézze meg árcímkéjét! Másolja/rajzolja le a címkén található adatokat!	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>A termék megnevezése: férfi öltöny</p> <p>A termék rendeltetése: férfi felsőruházat</p> <p>Fogy ár: 50.000 Ft</p> <p>A termék tartozéka: vállfa és öltönyzsák</p> </div>	

2.

termék megnevezése	árúvédelmi címke fajtája	terméken való elhelyezés
női blúz	Kemény RF címke	a blúz aljának oldalvarrásába felerősítve
férfiöltöny	kemény RF címke	A zakó ujjának belső varrásvonalában, a nadrág hátoldalán a derékpánt varratában
férfi pulóver	lágyméretábrázat címke	a pulóver nyakában lévő bevarrt címkére szábelövéssel felhelyezve
harisnyanadrág	lágyméretábrázat címke	A harisnyanadrág csomagolására ragasztva
díszdobozos férfiing	lágyméretábrázat címke	A díszdoboz belső felére erősítve
női fehérneműnadrág	kemény RF címke	A nadrág derékrészén hátul, az anyagra erősítve
aktatáska	hurokszálal ellátott kemény RF címke	A táskafogantyú részére hurkolva

3.

37. Üzlet alaprajza

4.

Egy sztenderen csak egyfajta terméket helyeznek el	<u>igen</u>	<u>nem</u>
A termékeket csak méret szerint csoportosítva helyezik el	<u>igen</u>	<u>nem</u>
A termékeket szín, fazon, és méret szerint csoportosítva helyezik el	<u>igen</u>	nem
A sztender elején található termék minden esetben a vásárlóval szembefordítva található	<u>igen</u>	nem
A sztenderen egyes termékeket „felöltöztetve” helyeznek el	<u>igen</u>	nem
Üzletükben található próbababa, torzó, harisnyaláb stb.?	<u>igen</u>	nem
20 - 25 m ² - re 1 vagy több próbababa, torzó jut	<u>igen</u>	nem
Az Ön véleménye szerint az üzlet kínálata árubőséget tükröz?	<u>igen</u>	nem
Emeljen ki egy vállfát, és próbálja visszatenni a helyére. Könnyen ment?	<u>igen</u>	nem

6.

árutároló berendezés fajtája	kihelyezett termék megnevezése
fali sztender	öltöny, kosztüm, kabát
két oldali közép sztender	nadrág, blúz, szoknya, kötöttáru
forgó kör állvány	férfi nadrágok
3 ágú vállfatartós sztender	női blézer, blúz, szoknya, nadrág
nyakkendő állvány	nyakkendők
angolfiókos pult	kesztyű, zsebkendő, pénztárca, levéltárca

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Vezetője azzal a feladattal bízta meg, hogy az alábbi termékeket árazza be! Hol tünteti fel a fogyasztó árat? Írja le röviden!

celofán tasakba csomagolt férfiing	
férfiöltöny	
harisnyanadrág	
női szoknya	
aktatáska	

2. feladat

Vezetője azzal a feladattal bízta meg, hogy a beárazott termékeket lássa el áruvédelmi címkével! Milyen címkéket használ, és hogyan helyezi el a terméken? Írja le röviden! (Több helyes válasz is lehetséges)

celofán tasakba csomagolt férfiing	
férfiöltöny	
harisnyanadrág	
női szoknya	
aktatáska	

3. feladat

Állapítsa meg az alábbi áru elhelyezési állítások közül melyek igazak, melyek hamisak!
Jelölje igaz: I, hamis: H -betűvel!

A vállfázott termékeket úgy kell elhelyezni, hogy a vevőáramlással szemben a termékek háta legyen látható!	
A bőr táskákat színek szerint egymás mellett kell elhelyezni!	
A vékonyszálú harisnyák közül előbb a legdivatosabbat kell az eladótérben elhelyezni!	
A kalapoknál az azonos fazonokat kell növekvő sorrendben egymásba helyezni!	
Célszerű egy-egy terméket a sor elején „feldíszíteni”, vagy torzón, próbababán elhelyezni!	
Minél több vállfázott terméket helyezünk el a sztenderen, annál nagyobb árubőséget sugall a vásárlónak.	
A kiegészítő termékeket az alaptermékek közelébe helyezzük el!	

MEGOLDÁSOK

1.

celofán tasakba csomagolt férfiing	A csomagolást kinyitom, és az eredeti címkére ráírom az árat, valamint a csomagolásra árazó címkét helyezek
férfiöltöny	A függő címkére, a zakó baloldali belső zsebébe felerősített textil kresz címke hátoldalára, a nadrág derekába bevarrt textil kresz címke hátoldalára
harisnyanadrág	A termék csomagolásán árazó címkével
női szoknya	A függőcímkére, és a szoknya oldalvarrásába bevarrt textil kresz címkére
aktatáska	A táska függő címkéjére, a táska belsejében elhelyezett zseb belső felén, vagy rekeszválasztón.

2.

celofán tasakba csomagolt férfiing	Kicsomagolnám az inget, és hátul a gallér alá helyeznék vonalkóddal ellátott lágycímkét, vagy a termék csomagolásán helyezném el.
férfiöltöny	A zakó ujjának belső varrásvonalában helyeznék kemény címkét, és a nadrág övpántjának hátsó részébe, a varrásvonalba, vagy mérettáblázattal ellátott lágy címkét helyeznék a zakóra és a nadrágra is.
harisnyanadrág	Lágy címkét helyeznék a harisnyanadrág csomagolására, vagy ha dobozban kerül forgalomba, akkor a doboz belső felére.
női szoknya	A szoknya aljára az oldalon varrásba kemény címkét helyeznék, vagy mérettáblázattal ellátott lágy címkét tennék a derékpántba.
aktatáska	Hurokszálal ellátott kemény címkét tennék a táska fogantyújára.

3.

A vállfázott termékeket úgy kell elhelyezni, hogy a vevőáramlással szemben a termékek háta legyen látható!	H
A bőr táskákat színek szerint egymás mellett kell elhelyezni!	I
A vékonyzájú harisnyák közül előbb a legdivatosabbat kell az eladótérben elhelyezni!	H
A kalapoknál az azonos fazonokat kell növekvő sorrendben egymásba helyezni!	I
Célszerű egy-egy terméket a sor elején „feldíszíteni”, vagy torzón, próbababán elhelyezni!	I
Minél több vállfázott terméket helyezünk el a sztenderen, annál nagyobb árübőséget sugall a vásárlónak.	H
A kiegészítő termékeket az alaptermékek közelébe helyezzük el!	I

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

5/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről

1997. évi CLV törvény a fogyasztóvédelemről

MSZ EN ISO 3758:2005

Szabványügyi Közlöny 4. szám, 2006. április,

Horváthné Herbáth Mária–Stágel Imréné: kereskedelmi Szakmai Ismeretek Kit Kft. 2005.

Dr. Búzás Gizella: Általános áruismeret Képzőművészeti kiadó 2002.

http://www.mszt.hu/news_downloads/Szalay_eload.ppt

www.jelolestechnika.hu

www.nfh.hu/vizsgalati_jelentesek/babruha2007

www.amersec.hu

www.shopguard.hu

www.oktel.hu/

www.uzletberendezes.eu

AJÁNLOTT IRODALOM

TAMOP 2.1.1. 0004–06 modul tananyagegységei

A(z) 0008–06 modul 009–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
22 óra

MUNKANYAG

MUNKKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató